

ΕΡΩΤΗΣΗ

2431
8.10.13

Προς τον κ. Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Η αυταπάτη του πρωτογενούς πλεονάσματος

Η τρόικα έφυγε, εσείς προσπαθείτε να μας πείσετε, ότι όλα βαίνουν καλώς, τα μηνύματα ωστόσο δεν είναι διόλου ενθαρρυντικά. Το 2014, που όπως μας υποσχόσασταν θα ήταν μια χρονιά μικρής μεν, αλλά ουσιαστικής ανάκαμψης, αναμένεται να είναι μία από τα ίδια. Το βασικό κυβερνητικό σενάριο προβλέπει αύξηση της άμεσης και της έμμεσης φορολόγησης προκειμένου να πιάσει το υπουργείο σας τους στόχους και να ικανοποιηθούν οι δανειστές. Από πού θα μαζέψετε τα χρήματα; Δεν χρειάζεται να διαθέτει κανείς ιδιαίτερη φαντασία για να το βρει. Μισθωτοί, συνταξιούχοι, ελεύθεροι επαγγελματίες στο στόχαστρο και πάλι, οι έχοντες στο απυρόβλητο. Το ποσό που προσδοκά να συγκεντρώσει το οικονομικό επιτελείο θα προέλθει: Από τη νέα κλίμακα φορολόγησης μισθωτών και συνταξιούχων. Από την κατάργηση φοροαπαλλαγών και την κατάργηση εκπτώσεων φόρου για τα παιδιά. Από την αύξηση της φορολογίας στους ελεύθερους επαγγελματίες. Από την αύξηση της φορολογίας στα ενοίκια. Από την αύξηση των έμμεσων φόρων (400 εκατομμύρια ευρώ). Στο εφιαλτικό αυτό σκηνικό και που με τόσο ζήλο στήνετε προσθέστε την απελευθέρωση των απολύσεων, την εξαφάνιση της αμυντικής βιομηχανίας με τον ξαφνικό θάνατο των επιχειρήσεων (η τρόικα μάλιστα ζητεί απολύσεις χωρίς αποζημιώσεις) και την επερχόμενη παρέμβαση στο Ασφαλιστικό. Κατά τ' άλλα, η κυβέρνηση επιμένει ότι δεν πρόκειται να αποδεχτεί νέα μέτρα και διαδίδει μέσω των φιλικών προς αυτήν μέσων «ενημέρωσης» ότι θα διαπραγματευτεί σκληρά και με αποφασιστικότητα με τους δανειστές – οι οποίοι πάντως έχουν διαφορετική γνώμη έχοντας καταστήσει σαφές ότι δεν πρέπει (και δεν θα) αλλάξει τίποτε στην ασκούμενη πολιτική. Το γαϊτανάκι της κοροϊδίας λοιπόν καλά κρατεί.

Μεγάλο αγκάθι στις διαπραγματεύσεις σας με την τρόικα αποτελούν τα μεγάλα κενά στη χρηματοδότηση των ασφαλιστικών ταμείων, το ενδεχόμενο να μην πιαστεί ακόμη και ο αναθεωρημένος στόχος εσόδων από αποκρατικοποιήσεις, ύψους 1,6 δις ευρώ (με τα δημοσιεύματα να αναφέρουν ότι θα περικοπεί στα 1,1 δις ευρώ), η κάλυψη του δημοσιονομικού κενού ως το 2016, το οποίο η τρόικα προσδιορίζει στα 4 δις ευρώ, ενώ παραμένουν και οι εκκρεμότητες για τη δόση του 1 δις ευρώ.

Την ισοπέδωση σε συντάξεις, υγειονομική περίθαλψη και παροχές σε είδος και σε χρήμα, αλλά και ενιαίες εισφορές με το ΙΚΑ για τα ευγενή Ταμεία των ΔΕΚΟ και των τραπεζών, ζήτησε η τρόικα, σε μια προσπάθεια μείωσης των ελλειμμάτων του ασφαλιστικού συστήματος που για το 2014 θα φτάσουν τα 2 δις ευρώ, πλέον της κρατικής χρηματοδότησης. Στο στόχαστρο των δανειστών έχουν μπει και οι κύριες συντάξεις, καθώς δεν έχει βρεθεί τρόπος να καλυφθεί η μαύρη τρύπα των Ταμείων για το 2014.

Η μείωση της κρατικής χρηματοδότησης και η υποχώρηση των εσόδων θα οδηγήσουν σε «μαύρη τρύπα» 2 δις ευρώ, πέραν των ελλειμμάτων που θα χρηματοδοτήσει ο προϋπολογισμός και αποτελούν «αγκάθι», αλλά και αδυναμία, για τα Ταμεία κύριας ασφάλισης να κλείσουν τους προϋπολογισμούς για το 2014. Οι δανειστές ζητούν μοντέλο ΙΚΑ στους φορείς ασφάλισης του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ΤΑΠ-ΟΤΕ, ΟΑΠ-ΔΕΗ Ταμεία Τραπεζών), ώστε να κλείσει το κενό από τη μείωση των εισφορών. Με βάση τις μνημονιακές υποχρεώσεις, έως το 2016 θα πρέπει να μειωθούν οι εισφορές κατά 3,9%, με αποτέλεσμα να δημιουργείται «μαύρη τρύπα» 1,3 δις ευρώ τον πρώτο χρόνο.

Για τα αποτελέσματα που θα φέρουν οι ρυθμίσεις οφειλών που αποφασίστηκαν το προηγούμενο διάστημα η τρόικα δυσπιστεί σφόδρα. Το βασικό πρόβλημα είναι η «ρήτρα μηδενικού ελλείμματος», και που πρέπει να εφαρμοστεί βάσει μνημονιακών υποχρεώσεων στα ταμεία από το επόμενο έτος, κάτι που σημαίνει ότι όπου υπάρχουν τρύπες θα μειώνονται αναλογικά ή ακόμη και θα κόβονται εντελώς οι επικουρικές συντάξεις, με τις εκτιμήσεις να κάνουν λόγο για έλλειμμα που υπερβαίνει ήδη τα 6 δις ευρώ για τη διετία 2013-2014.

MARIA ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Σοβαρή διαφορά υπήρξε επίσης στις εκτιμήσεις για το πλεόνασμα του 2013 ψαλιδίζοντας το πλεόνασμα στα 100 εκατ. ευρώ για φέτος, από 400-500 εκατ. ευρώ που ήταν αρχικώς οι προβλέψεις σας. Η εικόνα, που εμφανίζει η κυβέρνηση μόνο αληθινή δεν είναι, όπως προκύπτει σαφέστατα και από την παράθεση των αναλυτικών στοιχείων από την κυβέρνηση. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το πρωτογενές πλεόνασμα, ύψους 1.780 εκατ. ευρώ, μειώνεται κατά 184 εκατ. ευρώ, μετά την απαλοιφή των ενδοκυβερνητικών τόκων. Το εναπομείναν πλεόνασμα, και επειδή τα φορολογικά έσοδα υστερούν στο οκτάμηνο, στηρίζεται:

Στην εγγραφή των εκτάκτων εσόδων συνολικού ύψους 1,5 δις ευρώ από τα κέρδη των ομολόγων των Κεντρικών Τραπεζών.

Στην παρακράτηση πρωτογενών δαπανών ύψους 1,9 δις ευρώ. Δηλαδή οι εκταμιεύσεις που έγιναν στο οκτάμηνο είναι λιγότερες κατά 1,9 δις ευρώ, σε σύγκριση με το στόχο των εκταμιεύσεων που θέσατε εσείς οι ίδιοι. Μεταξύ των κονδυλίων που δεν αποδόθηκαν είναι καταναλωτικές δαπάνες ύψους 400 εκατ. ευρώ, πολυτεχνικά επιδόματα ύψους 175 εκατ. ευρώ, το ποσό που περίσσεψε από το επίδομα θέρμανσης ύψους 200 εκατ. ευρώ κ.α.

Στην παρακράτηση κονδυλίων ύψους 1,3 δις ευρώ, από τα κονδύλια του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Παρότι οι εισπράξεις από τα κοινοτικά ταμεία είναι υψηλότερες των στόχων, εντούτοις οι πληρωμές στους φορείς υλοποίησης των έργων υπολείπονται κατά 13 δις ευρώ.

Στην παρακράτηση επιστροφών φόρου ύψους 660 εκατ. ευρώ, που δεν αποδόθηκαν εμπρόθεσμα στους δικαιούχους.

Είναι προφανές πως αν οι πληρωμές εκταμιευόντουσαν έγκαιρα, με βάση τον προγραμματισμό του υπουργείου, το πλεόνασμα θα μετατρέποταν σε πρωτογενές έλλειμμα άνω των 2 δις. Το σχετικό success story είναι προϊόν δημιουργικής λογιστικής και πράγματι τα στοιχεία της ΤτΕ και της κυβέρνησης είναι ασύμπτωτα. Παρ' όλα αυτά δεν βρίσκεται εδώ η ουσία, δηλαδή στην περίτεχνη ταχυδακτυλουργική αριθμολογία σας, αλλά στο γεγονός ότι το όποιο υπαρκτό (ή επιδιωκόμενο) πλεόνασμα είναι (και θα είναι) προϊόν νέων σκληρών μέτρων λιτότητας (ακρωτηριασμός των κοινωνικών αναγκών, κατακρεούργηση των δημοσίων επενδύσεων, άγρια υπερφορολόγηση των πολιτών μέχρι τελικής εξόντωσης κ.λπ.). Υπό αυτή την έννοια, το όποιο «πλεόνασμα» συνιστά μια ακόμη επιβεβαίωση της πλήρους αποτυχίας και όχι επιτυχίας των μνημονιακών πολιτικών, κι όπως θέλετε να μας πείσετε.

Στη Βουλή κατατίθεται το προσχέδιο του προϋπολογισμού, με μπονάμα φόρων ύψους 44 δις ευρώ. Είναι σαφές ότι, με τη διαπραγμάτευση με την τρόικα να μην έχει ακόμη κλείσει, δεν είναι δυνατόν ακόμη να καταρτιστεί ένα αξιόπιστο σχέδιο. Το βέβαιο όμως είναι πως και η επόμενη χρονιά θα συνοδεύεται από σκληρή λιτότητα, με τον πήχη των φορολογικών εσόδων - από την άμεση και έμμεση φορολογία - να μπαίνει στα 44 δις ευρώ, μέρος των οποίων θα προέλθει και από νέους φόρους. Η περικοπή των δαπανών του προϋπολογισμού θα είναι της τάξης των 3,7 δις ευρώ και θα προέρχεται τόσο από τον σκληρό δημοσιονομικό πυρήνα (μισθούς, συντάξεις, επιδόματα) όσο και από άλλες πηγές, όπως από τον τομέα Υγείας και το ΠΔΕ (όπου προβλέπεται μείωση 300 εκατ. ευρώ).

Η φορολόγηση των ακινήτων έχει ξεπεράσει κάθε όριο λογικής. Οι ιδιοκτήτες ακινήτων βρίσκονται σε απόγνωση, ενώ δραματική είναι η κατάσταση στα νοικοκυριά που πληρώνουν και στεγαστικά. Οι δυσβάσταχτοι φόροι που έχουν επιβληθεί στα ακίνητα την τελευταία τριετία και είναι υπερδιπλάσιοι της προμνημονιακής περιόδου, δημεύουν ουσιαστικά την περιουσία χιλιάδων Ελλήνων. Πολλοί ιδιοκτήτες θα αναγκαστούν να εκποιήσουν μέρος της περιουσίας τους προκειμένου να μπορέσουν να σώσουν ό,τι σώζεται. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ το 2008 πληρώσαμε 486 εκατ. ευρώ για τα ακίνητά μας και το 2013 θα πρέπει να ενισχύσουμε τα δημόσια ταμεία με 3,176 δις ευρώ.

Απολύτως ξεκάθαρος σχετικά με την οικονομική κατάσταση της Ελλάδας είναι ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας Κ. Ρέγκλινγκ ο οποίος δήλωσε πως η Ελλάδα θα χρειαστεί και νέο τρίτο πακέτο βοήθειας. Σε δηλώσεις του στην Handelsblatt, ο Ρέγκλινγκ ξεκαθάρισε πως η Ελλάδα δεν μπορεί ακόμη να αναχρηματοδοτήσει τις ανάγκες χρέους της στις ανοιχτές αγορές και ως εκ τούτου είναι αναγκαίο νέο πακέτο στήριξης της ελληνικής οικονομίας. Η κατάσταση της Ελλάδας, όπως είπε, διαφέρει από αυτήν της Πορτογαλίας καθώς η Πορτογαλία μπορεί να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της και γι αυτόν τον λόγο η ανάγκη της χώρας για νέα βοήθεια δεν μπορεί να προσδιοριστεί.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Οι προβλέψεις για την εξέλιξη κρίσιμων οικονομικών δεικτών στο άμεσο μέλλον είναι δραματικές. Η ανεργία στη χώρα μέσα στα επόμενα τρία χρόνια, έως το 2016, θα εκτοξευτεί στο ασύλληπτο ποσοστό του 34%, και που ισοδυναμεί με περισσότερους από 2 εκατομμύρια ανέργους! Τα εφιαλτικά αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται σε κατά παράδοση επίσημη έκθεση που γίνεται για λογαριασμό της ΓΣΕΕ και αποτελούν τη χαριστική βολή για το success story, που τόσο περίτεχνα και επικοινωνιακά καλλιεργείτε. Ήδη η ανεργία-ρεκόρ στη χώρα μας, η μεγαλύτερη στην ευρωζώνη, κινείται στο 28% και αποτελεί το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας που έχει καταγραφεί τα τελευταία τριάντα χρόνια σε χώρα του ανεπτυγμένου δυτικού κόσμου. Η τραγική αυτή κατάσταση σημαίνει ότι από το 2008, τη χρονιά που ξέσπασε η οικονομική κρίση, έχουν χαθεί πάνω από ένα εκατομμύριο θέσεις εργασίας στην Ελλάδα. Ύφεση και λιτότητα είναι το τίμημα της «βοήθειας» που «εισπράττει» η χώρα, που σημαίνει όχι ανάπτυξη βεβαίως αλλά αντιανάπτυξη. Όχι μόνον δεν δημιουργούνται θέσεις εργασίας, αλλά καταστρέφονται και αυτές που υπάρχουν, με αποτέλεσμα πρωτοείδωτο ύψος ανεργίας.

Η γερμανική εμμονή στη σκληρή δημοσιονομική λιτότητα είναι που μας έφερε στο δράμα που βρισκόμαστε: να αντιμετωπίζουμε 30% ανεργία, δραματική μείωση του ΑΕΠ, διάλυση της οικονομίας και της κοινωνίας, ακόμα και συνθήκες εμφυλιοπολεμικής σύγκρουσης. Κι αυτό, γιατί μέσα από την κρίση χρέους, μας εγκλώβισε στην απόλυτη εσωτερική πτώχευση δίχως καμιά ελπίδα εξόδου από τον φαύλο κύκλο ύφεσης-ανεργίας-χρέους, μόνο και μόνο να προστατευθεί η «σταθερότητα» του ευρώ και τα δικά της υπερκέρδη. Όλα αυτά που υποτίθεται θα αποφεύγαμε με την πολιτική αυτή, είναι ήδη εδώ, την ώρα που το χρέος είναι περίπου 50% υψηλότερο απ' όσο ήταν όταν ξεκινούσε η πορεία καταστροφής της χώρας. Ταυτόχρονα, η χώρα έχει χάσει κάθε ίχνος κυριαρχίας στο μέλλον της, ενώ η ίδια η Γερμανία, σύμφωνα με αναλύσεις των ίδιων των γερμανών, έχει κερδίσει πολλές δεκάδες δις ευρώ από την ελληνική υπόθεση κι ενώ εμείς κυριολεκτικά διαλυόμαστε.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Τραγική είναι η κατάσταση στα νοσοκομεία που έχουν χρήματα να λειτουργήσουν μόλις για ένα μήνα, τα ασφαλιστικά ταμεία καταρρέουν, τα λουκέτα στην αγορά συνεχίζονται αμείωτα. Ο διεθνής οίκος S&P προβλέπει ύφεση και για το 2014. Ο ESM, ο ευρωπαϊκός οργανισμός που δανειοδοτεί τη χώρα, προβλέπει ότι θα χρειαστεί και νέο δάνειο, και που θα συνοδεύεται και από νέο σκληρό Μνημόνιο. Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ προειδοποιεί η ανεργία θα φτάσει το 2016 στο 34%, δηλαδή η Ελλάδα θα γίνει χώρα συνταξιούχων και ανέργων.

Οι αυταπάτες δεν βοηθούν. Πόσο ακόμη μπορεί η χώρα να συνεχίσει με αυτές τις συνθήκες; Ακόμη κι αν παρουσιάσει πρωτογενές πλεόνασμα...;

Αθήνα, 8 Οκτωβρίου 2013

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών